

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.016/2024/16/II.

A felperes:

felperes

felperes címe

felperes tartózkodási helye

A felperes képviselője:

Dr. Vitéz Viktória ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

I. rendű alperes I. rendű,

I. rendű alperes címe

II. rendű alperes II. rendű,

II. rendű alperes címe

III. rendű alperes III. rendű

III. rendű alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Komoróczy Bernadett kamarai jogtanácsos I. rendű alperes képviseletében

I. rendű alperes címe

Soósné dr. Gáspár Gabriella kamarai jogtanácsos II. rendű alperes képviseletében

II. rendű alperes címe

Dr. Harcz Anikó Ágnes III. rendű alperesi ügyész III. rendű alperes képviseletében

III. rendű alperes címe

A per tárgya:

személyiségi jog megsértésének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

26.P.22.724/2022/17.

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 131.250 (százharmincegyezer-kétszázötven) forint, a II. rendű alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 628.000 (hatszázhuszonnyolcezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2013. november 12-től előzetes letartóztatásban, majd 2014. április 9-től nem jogerősen, 2021. március 26-tól pedig a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.68/2020/292. számú ítéletével jogerősen kiszabott, 20 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetését tölti. 2018. szeptember 5-e óta tartózkodik a I. rendű alperesnél.

[2] A felperes szigorú rezsimbe és magas biztonsági fokozatba sorolt fogvatartott, egyéni kezelési utasítással rendelkezik, amely meghatározza fogvatartása végrehajtásának rendjét, az arra irányadó korlátozásokat. A felperes a büntetés-végrehajtási intézet „A” objektumában a jobb csillag alegység 219. számú egyéni zárkájában tölti szabadságvesztés büntetését. A zárkában fallal és átlátszatlan anyagból készült ajtóval leválasztott, külön légtérű illemhely van. A zárkában egy mosdó is található.

[3] A felperes 2020. január 3-án öngyilkosságot kísérelt meg. Ezt megelőzően a felperesnek több öngyilkossági kísérlete és önkárosító cselekménye is volt, továbbá öngyilkossági szándékát több esetben hangoztatta.

[4] A felperes zárkájában a körletfelügyelő 30 percenként ellenőrzi a felperes hangulatát, tevékenységét, ezt a szolgálati naplóban rögzíti. Nappal a felperes zárkájában 310 lux fényerővel rendelkező fénycsőes világítás üzemel. Éjszakánként az ellenőrzés szintén 30 percenként, a felperes zárkájában elhelyezett 16 lux, azaz irányfénynek megfelelő fényerővel rendelkező HESS-lámpa 1-2 másodpercig történő felkapcsolásával történik. A felperes zárkájában az I. rendű alperes 2020. január 3. után előbb egy, később egy további infrakamerát helyezett el, melyek a zárkát - a külön légtérű illemhely kivételével - két irányból folyamatosan figyelik. A kamerák kép egyidejű közvetítésére, és elektronikus rögzítésére is alkalmasak, hangrögzítő funkciójuk nincs.

[5] A felperes számára az egyéni kezelési utasítás szerint napi egy óra szabad levegőn tartózkodás engedélyezett, amit a jobb csillag belső, kis sétaudvarán, egyedül vehet igénybe. A vallásgyakorlás körében a felperes lelki gondozása egyénileg biztosított.

[6] A felperes a kapcsolattartóként megjelölt személlyel hetente 20 percet telefonálhat. Látogató fogadása az „A” objektum „jobb csillag” biztonsági beszélő helyiségében történik, ami teljes szélességében és magasságában átlátszó plexi fallal elválasztott, mindkét oldalán székkal. A két oldalon levő személyek között a kommunikációt technikai eszköz (telefon) biztosítja.

[7] A felperes I. számú keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes 2018. szeptember 6-tól 2022. február 1-ig megsértette az emberi méltóságát és az egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal, hogy két alkalom kivételével sem egyénileg, sem a közösségi istentiszteleteken való részvétellel nem biztosította számára a vallásgyakorlást. Kérte az I. rendű alperes 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint elégtétel adására kötelezését, utóbbit olyan formában, hogy az arra vonatkozó nyilatkozat neki címezve, a „BV. hírlevél” nevű folyóiratban jelenjen meg.

[8] Kérte annak megállapítását is, hogy a III. rendű alperes megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy nem biztosított hatékony jogorvoslatot az I. rendű alperes

bánásmódjával szemben. Kérte a III. rendű alperes 250.000 forint sérelemdíjban marasztalását, valamint elégtétel adására kötelezését.

[9] A II. számú keresetében a felperes annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes megsértette az egészséghez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2020. szeptember 6-tól kezdődően arról rendelkezett, hogy minden este óránként legalább két alkalommal a felperes zárkájában a villanyt kapcsolják fel. Kérte az I. rendű alperes eltiltását attól, hogy a zárkájában minden nap 21 óra és 5 óra között – rendkívüli eseményt kivéve – felkapcsolja a HESS-lámpát, továbbá az I. rendű alperes elégtétel adására és 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését.

[10] A III. rendű alperes vonatkozásában annak megállapítását kérte, hogy a III. rendű alperes megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy nem biztosított érdemi, hatékony jogorvoslatot a felperes számára az I. rendű alperes tevékenységével szemben. Kérte a III. rendű alperes 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére és elégtétel adására kötelezését.

[11] A III. számú keresetében a felperes annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes megsértette a magánélethez és emberi méltósághoz való jogát azzal, hogy 2020. január 3-tól a zárkájában biztonsági infrakamerákat szereltetett fel. Kérte az I. rendű alperes 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére, továbbá elégtétel adására kötelezését, valamint eltiltását a további jogsértéstől akként, hogy 1 db éjjellátó infrakamerát szereltesse le, a megmaradt 1 db éjjellátó kamerát pedig úgy helyezze el, hogy annak látószöge ne fedje le a zárkájában a csapot, a mosdót.

[12] Kérte annak megállapítását is, hogy a III. rendű alperes megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy nem biztosított érdemi jogorvoslatot az I. rendű alperes azon eljárásával szemben, melynek során személyiségi jogsértő módon szereltetett fel biztonsági kamerákat a felperes zárkájába. Kérte a III. rendű alperes 100.000 forint sérelemdíj megfizetésére, továbbá elégtétel adására kötelezését.

[13] A felperes a IV. számú keresetében azt kérte megállapítani, hogy az I. rendű alperes megsértette az emberi méltóságát és egészséghez fűződő jogát azzal, hogy 2018. szeptember 6-tól a kérelmei ellenére nem biztosított a számára kijelölt sétaudvaron az időjárás viszonyosságai ellen védő, eső elleni beállót. Kérte az I. rendű alperes 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint elégtétel adására kötelezését.

[14] Kérte annak megállapítását is, hogy a III. rendű alperes megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy nem biztosított érdemi jogorvoslatot számára az I. rendű alperes fenti intézkedésének elmulasztása miatt. Kérte a III. rendű alperes 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére és elégtétel adására kötelezését.

[15] A felperes V. számú keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes korlátozza a családi élethez, a kapcsolattartáshoz és az egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal, hogy 2018. szeptember 6-tól kizárólag fülkés, plexifallal elválasztott telefonos beszélőt biztosít a részére, továbbá, hogy a családtagokkal való telefonálás időkeretében beszámítja a meghatalmazott képviselőkkel történő telefonos ügyintézés is.

[16] Kérte az I. rendű alperes 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére, elégtétel adására kötelezését és az eltiltását a további jogsértéstől akként, hogy az I. rendű alperes biztosítsa számára, hogy a családi kapcsolattartás során a „találkozáskor és búcsúzaskor megérinthesse, megpuszilhassa családtagjait”, továbbá a telefonbeállításait oly módon alakítsa ki, hogy az 1x20 perces heti telefonálási időkeretbe a meghatalmazott képviselőkkel, meghatalmazott sértetti képviselővel való ügyintézés ideje ne számítson bele.

[17] Kérte annak megállapítását is, hogy a III. rendű alperes megsértette az emberi méltóságát és az egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal, hogy számára nem biztosított érdemi

jogorvoslatot az általa előterjesztett panaszok felülbírálata során. Kérte a III. rendű alperes 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint elégtétel adására kötelezését is.

[18] A felperes VI. számú keresetében kérte annak megállapítását, hogy a II. rendű alperes megsértette a családi élethez, emberi méltósághoz és az egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal, hogy az I. rendű alperes intézetébe történő szállításáról 2018. szeptember 5-én akként rendelkezett, hogy a határozatot igénylő döntést vele nem közölte és a döntéssel szembeni jogorvoslatot lehetetlenné tette. Kérte a II. rendű alperes 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére, továbbá elégtétel adására kötelezését.

[19] Kérte ugyanezen tények alapján annak megállapítását is, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy 2018. szeptember 15-e óta a fogvatartással együtt nem járó, pszichésen destruktív hatások elviselhetetlenné fokozása érdekében teljes izolációban tartja, megvalósítja az embertelen, lealacsonyító bánásmód által az emberi méltóság sérelmét, valamint megsérti az egyenlő bánásmódhoz való jogát.

[20] Kérte az I. rendű alperes elégtétel adására kötelezését eltiltását attól, hogy teljes izolációban tartsa, arra kötelezését, hogy biztosítsa számára a közösségi programokon, a vallásgyakorlás körében a közösségi szentmisén, a közösségi sport és kulturális programokon való részvételt.

[21] A jogsértő helyzet megszüntetése körében kérte kötelezni az I. rendű alperest arra, hogy szereltesse le a zárkájára indokolatlanul felszerelt kilátásgátlót.

[22] Kérte annak megállapítását, hogy a III. rendű alperes megsértette az emberi méltóságát azzal, hogy a panaszbeadványai ellenére érdemi jogorvoslatot nem biztosított a számára. Kérte a III. rendű alperes 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére és elégtétel adására kötelezését.

[23] A sérelemdíj követelések után 2018. szeptember 6-tól a jogerős ítélet napjáig terjedően késedelmi kamat megfizetésére is kérte az alperesek kötelezését.

[24] A keresetek ténybeli alapjaként azt adta elő, hogy az I. rendű alperesnek a vallásgyakorlás körében biztosítania kellett volna a számára az egyéni vallásgyakorlást és a közösségi szentmisén történő részvételt, mert ez a római katolikus vallásának gyakorlásához hozzátartozik. Más fogvatartottaknak biztosította a vallásuknak megfelelő vallási szertartáson történő részvételt, ezzel őt hátrányosan megkülönböztette. Az éjszakai lámpakapcsolás célzatosan az éjszakai felébresztésre, pihenésének megzavarására, kialvatlanságának előidézésére irányul, a fogvatartással szükségszerűen együtt nem járó destruktív hatások fokozása érdekében. A kamerákon keresztül az intim mosakodását az I. rendű alperes állományának női tagjai láthatják, figyelik, ez megalázó, lealacsonyító bánásmód. A számára biztosított sétaudvar esős időben nem alkalmas tartózkodásra, mert esőbeállóval nem rendelkezik. Az I. rendű alperes mind a személyes látogatás, mind a telefonos kapcsolattartás során jogsértően korlátozza a jogait, mert kevesebb időt biztosít a telefonálásra, mint azoknak a fogvatartottaknak, akiknek nincsenek meghatalmazott képviselőik. Ezen túlmenően nem teszi lehetővé, hogy közvetlenül, testi kontaktus létesítésével tarthasson kapcsolatot a családtagjaival, mert erre csak fülkés beszélőn van lehetősége.

[25] A II. rendű alperessel szemben a kereset ténybeli alapjaként azt jelölte meg, hogy 2018. szeptember 5-én az I. rendű alpereshez történt átszállításáról úgy rendelkezett, hogy e döntést vele nem közölte, jogorvoslatot nem biztosított. Az átszállítás indoka az volt, hogy vele szemben elviselhetetlenségig fokozzák a fogvatartás során elszenvedett destruktív hatásokat.

[26] Tényelőadása szerint a III. rendű alperes a jogorvoslati kérelmeit csak formálisan vizsgálta, kritika nélkül elfogadta az I. rendű alperes nyilatkozatait, ezért valódi, érdemi jogorvoslatot ténylegesen nem biztosított a számára.

[27] A felperes iratbeszerzésre, tanúmeghallgatásra, az infrakamerák felvételeinek beszerzésére és magánszakértői vélemény csatolására irányuló bizonyítási indítványokat tett.

[28] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes az egyéni kezelési utasítás miatt olyan korlátozások alatt áll, amelyek vele szemben jogszerűnek minősülnek és ezen korlátozások a fogvatartás biztonságát is szolgálják.

[29] A vallásgyakorlás egyéni lelki gondozás formájában valósul meg, amit a személyi állományába tartozó börtönlelkész útján biztosít minden, a felperes elhelyezési részlegén tartózkodó fogvatartottnak. Istentiszteletek tartására nincs lehetőség, szentmisét azonban rádión hallgathatnak a fogvatartottak, a felperes is élhetett ezzel a lehetőséggel. A veszélyhelyzet időszakában valamennyi fogvatartott vonatkozásában korlátozottak voltak a személyes kontaktuson alapuló joggyakorlás feltételei, ami a vallásgyakorlást is érintette. A felperes a 2018. szeptember 7-én történt befogadó beszélgetésen tájékoztatást kapott az intézet házirendjéről, a vallásgyakorlás és a kérelmek előterjesztésének módjáról is.

[30] Az I. rendű alperes álláspontja szerint az egészséghez fűződő jog sérelme sem következett be. Az egyéni kezelési utasítás alapján, miután a felperes „magas öngyilkossági kockázatú fogvatartott”, az ellenőrzés gyakoriságát úgy kell meghatározni, hogy az ellenőrzés a fogvatartott számára ne legyen kiszámítható. Ezt rögzíti a fogvatartotti krízisek, öngyilkossági kísérletek és önártalmak megelőzéséről szóló 18/2020. (V. 29.) BVOP utasítás 62. pontja. A magas öngyilkossági kockázatú fogvatartottak ellenőrzését nappal 60, éjszaka 30 percenként kell elvégezni, illetve egyénileg kell megvizsgálni, hogy gyakoribb végrehajtás szükséges-e, 12 óra alatt pedig legalább három soronkívüli ellenőrzést kell végrehajtani. Az ellenőrzés ún. HESS lámpa felkapcsolásával történt, ekkor nem a zárka teljes világítását kapcsolják fel, hanem egy irányfényt. Ez a legkisebb zavarással történik, kizárólag annyi ideig (1-2 másodperc időtartamig), amíg meg lehet győződni a fogvatartott magatartásáról. A felperes nem igazolta, hogy az éjszakai lámpa felkapcsolása miatt alvásmegvonás, illetve ezzel összefüggésbe hozható egészségkárosodás vagy az egészségi állapotában okozott kedvezőtlen változás állt volna elő. Panaszt az éjszakai ellenőrzések során a felperes nem jelzett, orvoshoz, pszichológushoz ezen ok miatt nem fordult.

[31] A kamerák elhelyezését a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 150. § (3) bekezdése indokolja. A felperes a tisztálkodását az elektronikus megfigyelés alól mentes fűrdőhelyiségben köteles elvégezni. Napi fűrdési engedélye van, mivel a fűrdési lehetőséget nem a zárkán belül biztosítják számára, az intim testrészek láthatóvá tételét a felperes elkerülheti. A kamerák képeit kizárólag az ellenőrzésre rendelt személyi állomány láthatja, az szolgálati feladat teljesítése során kötelezettségük is, az az emberi méltóság sérelmét nem eredményezi.

[32] A Bv. tv., illetve a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet sem tartalmaz olyan jogszabályi kötelezettséget, hogy az I. rendű alperesnek a sétaudvarokon eső elleni beállót kellene telepítenie. A Bv. tv. 122. § kizárólag 1 óra szabad levegő biztosítását írja elő, a felperesnek az ehhez való joga nem sérült. A felperes által csatolt bírósági ítéletek nem kötik a jelen bíróságot, annak megállapításai nem az I. rendű alperesre vonatkoznak.

[33] A kapcsolattartáshoz fűződő jog korlátozása vonatkozásában az I. rendű alperes álláspontja az volt, hogy a felperesnek engedélyezett ún. fűlkés beszélőt az egyéni kezelési utasítás alapján írták elő, valamennyi, az intézet biztonságára fokozottan veszélyes fogvatartott látogató fogadására ez az irányadó. A látogatás rendjét a látogatás végrehajtásának eljárási szabályairól szóló 12/2020. (IV. 24.) BVOP utasítás szabályozza és

ennek 10. pontja ad lehetőséget arra, hogy a csoportos látogató helyiséget térelválasztó elemmel kettéválasszák és a fogvatartott és látogatója közötti testi kontaktust megtiltsák. Az, hogy a felperes csak fülkés beszélőben tarthat kapcsolatot a hozzátartozóival nem az I. rendű alperes hatáskörébe tartozó szabályozáson alapul. Emellett családi látogató testi kontaktust is lehetővé fogadására azok az enyhébb és általános rezsimbe sorolt fogvatartottak jogosultak, akiknek a látogató fogadásának napja előtti hat hónapon belül fegyelmi felelősségre vonására nem került sor és két éven belül nem kaptak tiltott tárgy tartása miatt fegyelmi fenyt. E feltételek azonban felperes esetében nem álltak fenn. A koronavírus járvánnyal összefüggő korlátozások miatt a felperes utoljára 2020. március 6-án fogadott személyesen látogatót. Ezt követően a kijárási korlátozásról szóló 71/2020. (III. 27.) Korm. rendeletben írtak alapján, illetve az operatív törzs utasítása alapján 2020. március 27-től 2022. április 30-ig a személyes látogató fogadása nem volt biztosítható egyetlen bv. intézetben sem. Erről nem az I. rendű alperes határozott.

[34] A felperes által kezdeményezhető telefonhívások időtartama körében jogszabály nem határozza meg, hogy a hívásokat az engedélyezhető időtartamon kívül más szempontok szerint ossza fel az I. rendű alperes, vagy többlet időtartamban biztosítson telefonálásra lehetőséget. A hozzátartozók tekintetében külön képviselői telefonálási jogcímet a Bv. tv., illetve a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet nem tartalmaz.

[35] A felperes esélyegyenlőséghez és egyenlő bánásmódhoz való joga sem sérült, mert az I. rendű alperes más fogvatartottak részére sem biztosít hozzátartozói jogi képviseletre tekintettel önálló jogcímen vagy egyébként többlet kapcsolattartási lehetőséget.

[36] Az I. rendű alperes a sérelemdíj összegét is vitatta, azt eltúlzottnak tartotta.

[37] A II. rendű alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes nem jelölte meg a vele szemben érvényesíteni kívánt jogot, illetve az ezt megalapozó tényeket. Azt, hogy a II. rendű alperesnek a felperes szerint jogorvoslati jogot kellett volna biztosítania a felperes átszállítása vonatkozásában, nem lehet hátrányos megkülönböztetésnek tekinteni, hiszen az erre vonatkozó jogorvoslat hiánya a jogrendszer sajátossága. A felperes sem adta elő, hogy mely okból lenne a II. rendű alperes köteles jogorvoslat biztosítására. Az átszállításra vonatkozó közlési kötelezettség a II. rendű alperest nem terheli, hiszen minden határozatot a fogvatartottal az a büntetés-végrehajtási intézet közöl, amelynél a fogvatartott tartózkodik. A sérelemdíj felperes által megjelölt összege eltúlzott, a felperes által állított jogsértés még esetleges megállapítása esetén sem járt bizonyítható nemvagyonai hátránnyal.

[38] A III. rendű alperes szintén a kereset elutasítását kérte, a felperessel szemben perköltségigényt nem érvényesített.

[39] Előadta, hogy a felperes a Fővárosi Törvényszék 17.B.994/2015/1078. számú, a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.68/2020/292. számú 2021. március 26-án jogerőre emelkedett ítéletével a bűnsegédként elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt kiszabott 20 éves fegyházbüntetését tölti. A felperest előzetes letartóztatottként, majd pedig a jogerős ítéletet követően fegyház végrehajtási fokozatú jogerős elítéltként is szigorúbb rezsimbe, magas biztonsági kockázati fokozatba és nem dolgozó állományba sorolták. Ez a besorolása az I. rendű alpereshez történt befogadása óta változatlan. A III. rendű alperes az I. rendű alperes tevékenysége felett törvényességi felügyeletet lát el, aminek célja és egyben korlátja is, hogy kizárólag törvényességi szempontból vizsgálhatja az I. rendű alperes fogvatartottakkal kapcsolatos tevékenységét, további körülmények érdemi vizsgálatába nem bocsátkozhat.

[40] Érvelése szerint a felperes valamennyi kérelmét legalább egyszer, egyes esetekben többször is elbírálták, illetve a legutóbbi kérelmeinek vizsgálata jelenleg is folyamatban van.

A kérelmek elutasítása indokolt és jogorvoslati tájékoztatással ellátott állásfoglalásokkal történt, ezért a III. rendű alperes részéről nem állapítható meg eljárási kötelezettség elmulasztása. A hatékony jogorvoslathoz való jog és a tisztességes eljáráshoz való jog nem minősülnek személyiségi jogoknak.

[41] A felperes a fogvatartása alatt több alkalommal kísérelt meg öngyilkosságot, ezért az őrzésére, felügyeletére, ellenőrzésére és intézeten belüli mozgására, továbbá az intézeten belül a fogvatartott-társakkal való érintkezésre egyéni kezelési utasítás irányadó a kereseti kérelemmel érintett teljes időszakban. Az egyéni kezelési utasítást az ügyészség felügyeleti jogkörében az egyes panaszügyek során abból a szempontból vizsgálta, nem ellentétes-e a fogvatartottira irányadó jogszabályi rendelkezésekkel. Amennyiben ugyanis e sérelem nem volt megállapítható, a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét gyakorló ügyésznek nincs lehetősége a fogvatartottak őrzésével, felügyeletével, fogvatartás biztonságával összefüggő parancsnoki döntések felülvizsgálatára. Valamennyi, vonatkozásában állított jogsértés tekintetében vitatta a ténybeli és jogi alapot.

[42] Álláspontja az volt, hogy a III. rendű alperesnek nincs olyan kötelezettsége, hogy valónak fogadja el azokat a tényeket, melyeket a felperes az ügyészséghez címzett és az ügyész eljárását kérő beadványaiban előad, és nincs törvényi kötelezettsége arra sem, hogy elfogadja a kérelmet előterjesztő felperes jogi álláspontját. Kötelezettsége a kérelem elbírálására terjed ki, melynek eleget tett. Önmagában az, hogy a döntései a felperes számára kedvezőtlenek, polgári jogi következményekkel nem járhatnak.

[43] Az elsőfokú bíróság a kereseteket elutasította.

[44] Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 262.500 forint, a II. rendű alperesnek 50.000 forint perköltséget.

[45] Megállapította, hogy a 471.000 forint kereseti illeték az állam terhén marad.

[46] Ítéletének jogi indokolásában abból indult ki, hogy a felperes valódi személyi és tárgyi keresethalmazatban álló kereseteket terjesztett elő az alperesekkel szemben, ezért valamennyi keresetet valamennyi alperessel szemben egyidejűleg kellett vizsgálnia.

[47] A keresetek az alperesek közhatalmi tevékenységével összefüggésben állított személyiségi jogok sérelme tekintetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1)-(2) bekezdésén, az egyenlő bánásmód sérelmével kapcsolatos keresetek ezen felül az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) rendelkezésein alapultak.

[48] A felperes az állított jogsértések bekövetkezésének teljes időszakában - az I. rendű alperesnél a 2018. szeptember 5-én történt befogadása óta - egyéni kezelési utasítás hatálya alatt állt. A szigorúbb rezsिम szabályait, a felperesre vonatkozó speciális kezelési szabályokat a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet rendelkezéseinek megfelelően az egyéni kezelési utasításban és annak a fegyelmi elkülönítés idejére irányadó módosításában részletesen meghatározták. Az kiterjed a felperes vallásgyakorlásának, kapcsolattartásának, telefonálásának szabályaira, a felperes naponta végrehajtandó ellenőrzésére, a kamerák működtetésére, a felperes szabad levegőn tartózkodására. Az egyéni kezelési utasítás módosításából kitűnően a felperessel szemben fegyelmi részlegen történő elkülönítést is alkalmaztak, mert 2020. április 24-én a zárkájában végrehajtott biztonsági elkülönítés során a személyi állomány tagjával szemben tiszteletlen magatartást tanúsított.

[49] Valamennyi kereseti kérelem az egyéni kezelési utasítás egyes rendelkezéseit érinti, a korlátozások megváltoztatását, kedvezőbbé formálását célozza. A Kúria egyértelmű gyakorlata szerint a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva nem alkalmas más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, véleményezésére,

állásfoglalás beszerzésére, valamely szerv intézkedésének kikényszerítésére vagy annak megváltoztatására (Kúria Pfv.IV.21.339/2012/22., Pfv.IV.21.561/2019/6. számú ítéletei). Nem szolgálhat általános jogorvoslati lehetőségként sem: más eljárásokban keletkezett határozatok, döntések megváltoztatására személyiségi jogi perben nincs lehetőség. A fogvatartott őrzésére, magatartási szabályaira, joggyakorlására, a fogvatartás biztonságára alkalmazandó szabályok nem kerülhetők meg azzal, hogy a fogvatartott az általa sérelmesnek tartott intézkedéseket, korlátozásokat egyes személyiségi jogait sértőnek állítva a vele szemben alkalmazott szabályok helytállóságát, jogszerűségét személyiségi jogi alapon kéri felülvizsgálni.

[50] Megállapítása szerint az iratok tartalma (5/A/1.) azt támasztja alá, hogy a felperes a vallását egyéni lelki gondozás formájában rendszeresen gyakorolhatta, az elmaradt esetekben pótlásra sor került. Nem vitatta, hogy szentmisét rádión hallgathatott. A felperes egyéni kezelési utasítása arról rendelkezik, hogy a felperes egyéni lelki gondozását az I. rendű alperes lelkésze látja el az intézet erre kijelölt helyiségében. A Bv. tv. 9. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a fogvatartott a vallásgyakorlásának jogával is csak a fogvatartás sajátos körülményeihez igazodóan, a rá vonatkozó szabályok szerint, a fogvatartás rendjét és biztonságát nem veszélyeztető módon élhet. A felperes a sérelmét a közösségi vallási cselekményen történő személyes részvétel hiányára alapozta. A büntetés-végrehajtási intézetben történő vallásgyakorlás pontos módját meghatározó jogszabályi rendelkezés hiányában ugyanakkor nem értékelhető e jog sérelmeként az, ha az egyéni kezelési utasítással rendelkező felperes számára a vallás gyakorlását csak egyéni lelki gondozás formájában és rádió hallgatásával teszik lehetővé.

[51] A HESS-lámpa éjszaka félóránként, rövid időre történő felkapcsolása tekintetében (II. számú kereset) szintén alaptalanul hivatkozott a felperes az egészséghez, éjszakai pihenéshez fűződő joga sérelmére. A felperes 2020. január 3-án öngyilkosságot kísérelt meg, korábban is volt öngyilkossági kísérlete, valamint önkárosító cselekménye, ezért a magas öngyilkossági kockázatú fogvatartottak közé tartozik. E tények figyelembevételével az I. rendű alperes a fogvatartotti krízisek, öngyilkossági kísérletek és önártalmak megelőzéséről szóló 18/2020. (V. 29.) BVOP utasítás 62. pontja alapján, az előírásoknak megfelelően valósította meg 2020. szeptember 6-tól a felperes éjszakai ellenőrzését. A szubjektív érzetén túl tényadat nem támasztja alá, hogy a lámpa felkapcsolására kifejezetten az éjszakai felébresztése céljából került sor, a felperes emiatt orvosi, pszichológusi ellátást nem kért.

[52] Az infrakamerák elhelyezésével kapcsolatos (III. számú) keresetet is alaptalannak ítélte az elsőfokú bíróság. Az I. rendű alperes a kamerákat jogszerűen szerelte fel és működteti a Bv. tv. 150. § (3) bekezdése alapján. Mivel a felperes zárkájában található mosdókagyló külön légterű illemhelynek, illetve fürdőhelyiségnek nem tekinthető, az I. rendű alperes a kamerák látószögének beállításával a Bv. tv. 150. § (4) bekezdésében írtakat nem sérti. Az, hogy a felperes olyan személyes tisztálkodást kíván ezen mosdónál elvégezni, ami az intim testrészek láthatóvá tételével jár, nem értékelhető az I. rendű alperes terhére, figyelemmel arra is, hogy a felperes egyéni kezelési utasítása szerint a fürdése külön helyiségben levő zuhanyzóban biztosított. A felperes számára a fürdés lehetősége csak a fegyelmi elkülönítés hatálya alatt volt korlátozott, azonban ekkor is minden másnap biztosított volt.

[53] A sétaudvar eső elleni védelmét (IV. számú kereset) érintően az elsőfokú bíróság annak tulajdonított jelentőséget, hogy a Bv. tv. 122. § e) pont *ea)* alpontja az I. rendű alperes számára kizárólag a napi egy óra szabad levegőn tartózkodás lehetőségének biztosítását írja elő. Ennek igénybevétele a fogvatartott saját döntésén múlik. E jogot az I. rendű alperes a felperes számára biztosította, az egyéni kezelési utasítás annak rendjét úgy határozta meg, hogy azt a jobb csillag belső, kis sétaudvarán veheti igénybe, egyedül, a sétarendben meghatározott időben. A felperes emberi méltóságának, illetve egészséghez fűződő jogának

sérelmét nem alapozza meg, ha a szabad levegőn tartózkodás esetenként, akár a zord időjárási körülmények, akár egyéb ok - a fogvatartott egyéb távolléte, betegsége, saját döntése - miatt elmarad (a Kúria Pfv.III.21.273/2017/9. számú ítélete), különös tekintettel arra, hogy a sétaudvar eső elleni beállóval történő ellátására vagy egyéb fizikai jellemzőire jogszabály kifejezett rendelkezést nem ír elő.

[54] A személyes és telefonon történő kapcsolattartás korlátozása (V. számú kereset) tekintetében az elsőfokú bíróság azt emelte ki, hogy a felperes egyéni kezelési utasítása a személyes kapcsolattartásra nézve egyértelmű szabályokat tartalmazott: havi egy alkalommal 60 percben fogadhat látogatót az „A” objektum jobb csillag biztonsági beszélő helyiségében, a személyi állomány ellenőrzése mellett. A látogatók és a fogvatartottak testi kontaktusának tilalmát a látogatás végrehajtásának eljárási szabályairól szóló 12/2020. (IV. 24.) BVOP utasítás 10. pontja szabályozza, mely szerint a csoportos látogatóhelyiséget térelválasztó elemmel ketté kell választani és a fogvatartott és látogatója között a testi kontaktus minden formája tilos. A felperes szigorú rezsimbe sorolt fogvatartott, ami kizárja a családi látogató külön engedélyhez kötött, testi kontaktust lehetővé tevő fogadását, az csak az enyhébb és általános rezsimbe sorolt fogvatartottaknak és egyéb feltételek fennállása esetén engedélyezhető.

[55] A telefonálási idő számítása sem sérti a felperes kapcsolattartáshoz fűződő jogát. Az I. rendű alperes számára a családi kapcsolattartóval történő telefonálás idejének számítására a Bv. tv. 175. §-a és a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 189. § (1) bekezdés b) pontja irányadó, az e szerint számított időt az I. rendű alperes a felperesnek biztosítja. A per adatai szerint a felperes családi kapcsolattartója egyben az egyéb ügyeiben meghatalmazással is rendelkező személy. Mivel a jogszabály erre az esetre külön rendelkezést nem tartalmaz, az I. rendű alperes eljárása személyiségi jog megsértésének alapjául nem szolgálhat.

[56] Az Ebktv. 19. § (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód megsértése miatt indított eljárásban a jogsérelmet szenvedett félnek kell valószínűsítienie, hogy őt hátrány érte és a jogsértéskor rendelkezett az Ebktv. 8. § a)-t) pontjában felsorolt valamely védett tulajdonsággal. Ez csak abban az esetben teljesül, ha a felperes konkrétan megjelöli azt a védett tulajdonságát, melyre nézve az egyenlő bánásmód sérelmét állítja (BH2010. 194.). A felperes ilyen védett tulajdonságot a keresetében nem nevesített, illetve nem tekinthető ilyennek az a vonás, hogy a felperesnek van polgári és büntetőügyekben meghatalmazott képviselője.

[57] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset (VI. számú kereset) nem tartalmazza, hogy a II. rendű alperes mely jogszabályi kötelezettségét sértette meg és mely tények alapozzák meg a keresetet. A felperes átszállításáról rendelkező döntés közlésének kötelezettsége nem a II. rendű alperest terhelte. A II. rendű alperessel, mint a büntetés-végrehajtási szervezet központi irányító szervével szemben az emberi méltóság megsértésének megállapítására nem ad alapot az, hogy a felperes a másik büntetés-végrehajtási intézetbe szállításával nem ért egyet, azt személye elleni támadásként értékeli. A felperes a másik büntetés-végrehajtási intézetbe történő átszállítását érintően két esetben élt panasszal, azokat a III. rendű alperes elbírálta.

[58] Az I. rendű alperes vonatkozásában előterjesztett valamennyi kereset alaptalansága okán az elsőfokú bíróság a III. rendű alperessel szemben előterjesztett azon keresetet is elutasította, ami az egyébként személyiségi jogot nem sértő magatartással szembeni jogorvoslat nem kellő alapossággal történő elbírálásán alapult. A III. rendű alperes jogszabályi kötelezettsége a büntetés-végrehajtás feletti törvényességi felügyeleti jog gyakorlása. A felperes a személyiségi jogai sérelmére hivatkozással lényegében a III. rendű alperes e jogkörének gyakorlása során hozott döntései felülbírálatát kívánja elérni, ami a személyiségi jogi perben kizárt. A felperes az egyenlő bánásmód sérelmére való hivatkozása

körében e kereset vonatkozásában sem jelölt meg az Ebktv. 8. § *t)* pontjában írtak szerinti védett tulajdonságot. A felperes – kötelezettsége ellenére – a III. rendű alperes sérelmezett mulasztásait alátámasztó iratokat sem csatolt.

[59] A felperesnek az I. rendű alperessel szemben előterjesztett, a teljes izolációban tartására és a zárkájára kilátásgátló felszerelésére alapítottan az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete érdemben nem volt elbíráلható, mivel a felperes bírói kérdésre nem adta elő az érvényesíteni kívánt jogot megalapozó tényeket és az ahhoz kapcsolódó jogi érvelést sem.

[60] Nem adott helyt a felperes iratbeszerzésre, kamerafelvételek beszerzésére és tanúmeghallgatás fogantatosítására, valamint magánszakértői vélemény csatolására irányuló bizonyítási indítványainak, mert - megítélése szerint - a tényállás megállapításához, a jogvita eldöntéséhez szükséges adatok további bizonyítás lefolytatása nélkül is rendelkezésre álltak. A felperes személyes meghallgatását a bíróság mellőzte, mert ennek a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 230. § (1) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn. A perben a jogi képviselő kötelező, a felperes jogi képviselője a tárgyaláson jelen volt és perfelvételi nyilatkozatait, jog- és tényállításait a szükséges körben megtette, ezért a felperes személyes, vagy akár a Pp. XLVII. fejezetének alkalmazásával történő meghallgatása nem volt szükséges.

[61] Az elsőfokú bíróság a pervesztés felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. és II. rendű alperesek részére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján felszámított perköltség (jogtanácsosi munkadíj) megfizetésére.

[62] Az ítélet ellen felperes fellebbezett.

[63] Jogorvoslati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[64] A Pp. 369. § (1) és (3) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság eljárásának jogszerűsége, az elsőfokú bíróság által meghozott minden végzés, valamint az elsőfokú bíróság ítéletének az anyagi jognak megfelelısége felülbírálatát indítványozta. Érvelése szerint az elsőfokú ítélet megállapításai - figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla és a Győri Ítéltábla jogerős ítéleteire - szándékosan téves jogértelmezésen alapulnak, az elsőfokú bíróság szándékosan elmulasztotta a bizonyítást, a megállapított tényállás több helyen az objektív adatokkal, tényekkel ellentétes.

[65] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság nem tette lehetővé, hogy az ügy eldöntése szempontjából releváns adatokat írásban benyújtsa, a perfelvételi tárgyaláson részt vegyen és a törvényes jogait gyakorolja. Ezt igazolja a Fővárosi Főügyészség Bv.2658/2023/11. számú állásfoglalása. Az elsőfokú bíróság kizárólag az alperesek által előadottakat értékelte a pervesztessége érdekében. A felperes ebben a körben az Emberi Jogok Európai Bíróságának több ítéletére is hivatkozott.

[66] A tárgyalásra történő előállítás díját a Bv. tv. 113. § (4) és (5) bekezdései alapján kifizette, így a bv. intézet köteles lett volna őt a tárgyalásra előállítani, az elsőfokú bíróság azonban azt közölte, hogy az előállítását a perfelvételi tárgyalásra nem kívánja, majd az ítélete [32] és [33] bekezdéseiben arra hivatkozott, hogy bírói kérdésre nem adta elő az érvényesíteni kívánt jogot.

[67] Rámutatott arra is, hogy pontosan ugyanolyan keresetet terjesztett elő a bv. intézet olyan jogsértései alapján és olyan körülményekre tekintettel, amelyek alapján a Fővárosi Ítéltábla az 1.Pf.20.891/2018/12/II. és a Győri Ítéltábla a Pf.III.20.012/2016/5. számú jogerős ítéleteiben megállapította a jogsértéseket. A keresetet tehát bizonyítás nélkül az

elsőfokú bíróság nem utasíthatta volna el, ami objektíven bizonyítja az eljáró bíró elfoglaltságát.

[68] A V. számú keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes jogellenesen korlátozta a személyes kapcsolattartását azzal, hogy 2005. szeptember 5. óta lehetetlenné tette, hogy megérintse anyját, feleségét, gyermekét. 2023. október 12-én az Emberi Jogok Európai Bírósága elítélte a Magyar Államot, mert a felesége és anyja nem érinthették meg őt a beszélők során. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ezen, valamint a felperes kontra Magyarország ügyben hozott ítéletei nem hagyhatóak figyelmen kívül.

[69] Érvelése szerint az ügyben a Pp. 12. § f) pontja alapján kizárt bíró járt el, ezért hatályon kívül helyezés esetén másik bíró kijelölése szükséges.

[70] A felperes állította, hogy az elsőfokú bíróság nem vett tudomást arról, hogy épp a villanykapcsolgató, kimerítéses alvásmegvonás az, ami a pszichés károsodását, az öngyilkossági kísérletét eredményezte. Ezt a gyakorlatot pedig mind a Győri, mind a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletében elítélte. A bíróságok azt is kiemelték, hogy ezt sem az ún. egyéni kezelési utasítás, sem pedig a felperes öngyilkosságtól való megóvása nem legitimálja. E vonatkozásban is utalt az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletére.

[71] Az egyéni kezelési utasításokból egyértelmű, hogy a fürdési engedélye nemcsak a fegyelmi elkülönítés során volt korlátozva, hanem 2020. január 3. óta korlátozott. Az elsőfokú bíró ennek igazolását lehetetlenné tette, és ezzel a joggyakorlásától is elzárta a perfelvételi tárgyaláson.

[72] Az I. és a III. rendű alperes elhallgatta, hogy az ügyészség Bv.3714/2020/6. számon - már annak megszüntetését követően - megállapította, hogy megalapozatlan volt a fegyelmi elkülönítés. A tiszteletlen magatartás miatti fegyelmi eljárást is megszüntették. Ennek a perfelvétel során történő tisztázásától az elsőfokú bíróság szándékosan zárta el.

[73] Az elsőfokú bíróság szerint az egyéni kezelési utasítás legitimálja a jogsértő eljárásokat. Ugyanakkor a Fővárosi és a Győri Ítéltábla jogerős ítéletei az egyéni kezelési utasításokkal történt visszaélés miattiakat. A szabadságvesztését a törvények (Alaptörvény, Bv. tv.) és jogszabályok [pl. a 26/2014. (XII. 19.) IM rendelet] előírásai szerint kell végrehajtani. A törvényi, jogszabályi előírásokat az intézet parancsnoka egy közjogi szabályozó eszköznek nem minősülő egyéni kezelési utasítással nem írhatja felül, nem kerülheti meg a fogvatartott nyilvánvaló pszichés és fizikális egészségkárosítása érdekében. Amennyiben az egyéni kezelési utasítás közjogi szabályozó eszköznek minősülne, az más jogi eszközzel, jogszabállyal nem lehet ellentétes a 2010. évi CXXX. törvény 24. § (1) és (3) bekezdése szerint. Az elsőfokú bíró szándékosan nem vizsgálta, hogy a keresetek elutasítása érdekében favorizált egyéni kezelési utasítás kiadása egyáltalán legitim-e, vagy annak meghozatalára konkrétan a törvényes és jogszerű végrehajtás megkerülése érdekében került-e sor.

[74] A vallásgyakorláshoz fűződő joga megsértése körében a felperes hivatkozott arra, hogy a Római Katolikus Egyház katekizmusa szerint köteles a vallását gyakorolni, e vonatkozásban egyértelmű az Egyezmény 9. cikke, az Alaptörvény VII. cikkének (1) bekezdése, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 3. § (1) bekezdése és a Bv. tv. 126. § (1), (2) (4) és (6) bekezdése.

[75] „Szándékosan valótlan” az ítélet azon hivatkozása, miszerint a felperes vallásgyakorlása egyéni lelkigondozás formájában rendszeresen megvalósult, az elmaradt esetekben pótlásra került. Az elmúlt öt év három hónap alatt egyetlen vasárnapi vagy kiemelt egyházi ünnepnapokon sem került biztosításra számára sem egyéni sem pedig közösségi istentisztelet. A római katolikus vallás által előírt szentmisén történő részvételt - a gyónást és

áldozást - nem váltja ki sem a rádión hallgatott szentmise, sem a skype alapú vagy személyes pasztoráció. Az elsőfokú bíróság szándékosan valótlanul rögzítette az ítéletében azt, hogy kizárólag a közösségi istentisztelettől való eltiltást sérelmezte. Az elsőfokú bíróság szándékosan figyelmen kívül hagyta a Bv. tv. 126. § (6) bekezdését, amelynek alapján számára is biztosítani kell az istentiszteleten való részvételt, ez megfelelő és igazolt kényszerítő ok vagy szükségesség nélkül még az egyéni kezelési utasítással sem korlátozható. Az I. rendű alperes pedig nem igazolta ezt a kényszerítő okot. Az I. és III. rendű alperesek szándékosan nem biztosítják a felperes előírásoknak megfelelő vallásgyakorlását.

[76] „Szándékosan valótlanul” tartalmazza az elsőfokú ítélet, hogy a felperes nem igazolta, hogy a villanykapcsolgatásos kimerítéses alvásmegvonás kifejezetten a felébresztése érdekében történt. A hivatkozott jogerős ítéletek jogi indokolása egyértelmű abban, hogy az éjjellátó infrakamerás megfigyelése mellett szükségtelen a villanykapcsolgatás. Még a 18/2020. (V. 9.) BVOP Utasítás 62. pontja sem teheti lehetővé a villanykapcsolgatásos kimerítéses megvonást a 16/2014. (XII. 13.) IM rendelet 45. § (2) bekezdésének előírásával szemben. Az ellenőrzésre a zárkaajtón kialakított 20 x 85 cm-es közvetlen belátást biztosító kémlelő nyílás és az infrakamerák szolgálnak. A kamerafelvételek bizonyítják, hogy addig tartják felkapcsolva a HESS lámpát, amíg a felperest fel nem ébresztik. Az erre vonatkozó bizonyítási indítványának azonban az elsőfokú bíróság nem adott helyt.

[77] Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy nem kért orvosi, pszichológusi segítséget, ezt cáfolják az ambuláns napló bejegyzései, illetve a pszichológusnak jelzett panaszok, ugyanakkor az elsőfokú bíróság megakadályozta, hogy a perfelvételi tárgyaláson e tényeket előadhassa, bizonyítékait előterjeszthesse.

[78] 2020. január 3. óta nincs napi fürdési engedélye, ezért a napi intim tisztálkodását a jogsértő módon felszerelt kamerákat figyelő női személyzet is hivatalból végignézi. Az elsőfokú bíróság szándékosan nem értékelte, hogy a Bv. tv. eleve csak lehetőségként biztosítja a kamera felszerelését, és kizárólag egy kamerát engedélyez. Az elkülönített helyiségben történő tisztálkodást tilos kamarával figyelni, ahogyan a nem elkülönített, de tisztálkodásra kialakított helyen történő tisztálkodást is. A 24 órás kamerás megfigyelés az EJEB esetjoga szerint is az emberi méltóságot és az elemi magánélethez fűződő jogot sérti.

[79] Az EJEB esetjoga, illetve a CPT (az Európa Tanács Kínzásellenes Bizottsága) előírásai alapján a napi 1 óra szabadlevegőn tartózkodást a bv. intézetnek olyan körülmények között kell biztosítania, hogy azt a fogvatartott az egészségének a közvetlen veszélyeztetése nélkül igénybe tudja venni, a fogvatartással együtt nem járó pszichésen destruktív hatások relatív feloldása érdekében. Ez a vonatkozásában bizonyítottan nem teljesül. Az elsőfokú bíró figyelmen kívül hagyta a keresetpontosításában előadottakat, illetve azt a tényt is, hogy a Győri Ítéltábla jogerős ítéletében megállapította a szándékos mulasztás vonatkozásában a jogsértést. A I. rendű alperes és a BVOP a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 129. §-át is szándékosan megszegi.

[80] Hangsúlyozta, hogy a I. rendű alperes saját házirendje is tiltja, hogy érdemi felülvizsgálat nélkül öt év és három hónapja egy plexifallal elválasztott fülkés telefonos beszélőn találkozhasson csak a szeretteivel. Az I. és III. rendű alperesek nem tudnak olyan kényszerítő okot felhívni a pszichésen destruktív hatásoknak a családi életre történő kiterjesztésén kívül, melyek ezt a korlátozást indokolnák. Az ugyanezen okok alapján az anyja nevében az Emberi Jogok Európai Bíróságához benyújtott kereset alapján a bíróság 18.000 euró megfizetésére hívta fel a Magyar Államot 2023. október 12-én. Az érdemi felülvizsgálat nélküli szigorúbb rezsimbe sorolás nem igazolhatja a családi élethez fűződő jog megsértését. 2005. július 3-tól 2020 márciusáig minden bv. intézet, így a I. rendű alperes is biztosította, hogy ne a rezsimszabályokhoz igazodó, mindössze heti egyszer 20 perc terhére történjen a jogi ügyekben a telefonos kapcsolattartás a meghatalmazott képviselővel. A

jelenlegi, ezzel ellentétes szabályozás szándékosan jogsértő, az egyenlő bánásmódhoz való jogot sérti.

[81] Az elsőfokú ítélet „szándékosan figyelmen kívül hagyja” a II. rendű alperes érdekében a keresetpontosításban és a kártérítési meghallgatási jegyzőkönyvben foglaltakat. Az elsőfokú bíróság „valótlan tartalommal ruházta fel” az ítéletét, a II. rendű alperes szándékosan megsértette a Bv. tv. 390. § (1) bekezdés *e)* pontjában és 391. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglaltakat a teljes izoláció elérése érdekében.

[82] Hivatkozott arra is, hogy sem az első fokon eljáró bíróság, sem a III. rendű alperes nem biztosította számára az érdemi és hatékony jogorvoslatot. Az elsőfokú bíróság megállapításával szemben a felperes jelen perben nem az ügyészégi döntések felülvizsgálatát kérte.

[83] A Pp. 183. § (1) bekezdés szerinti jogai gyakorlása során egyetlen kérdést sem kapott a teljes izolációjára, illetve a zárkájában felszerelt kilátásgátlóra vonatkozóan, pedig az érvényesíteni kívánt jogot megalapozó tényeket és a megfelelő jogi érvelést elő tudta volna adni, ezt a keresetpontosítás is egyértelműen tartalmazza.

[84] Megítélése szerint az I. rendű alperes ellenkérelme lényegében a bv. intézet belső eljárása (az előzetes eljárás) során keletkezett irat tartalma, amelynek elkészítése költséggel nem járt, annak vonatkozásában a perben az I. rendű alperes jogszerűen nem számíthat fel költséget.

[85] Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta.

[86] Álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság kellő részletességgel, a releváns körülményeket, bizonyítékokat figyelembe véve állapította meg a tényállást, abból helyes jogi következtetéseket levonva utasította el a keresetet.

[87] A keresetek alapvetően az egyéni kezelési utasítása egyes rendelkezéseit érintik, lényegében e korlátozások megváltoztatását, kedvezőbbé formálását célozzák. A Kúria egyértelmű gyakorlata szerint a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva nem alkalmas más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, véleményezésére, állásfoglalás beszerzésére, valamely szerv intézkedésének kikényszerítésére vagy annak megváltoztatására (a Kúria Pfv.IV.21.339/2012/22., Pfv.IV.21.561/2019/6. számú ítéletei).

[88] A jogsértések megtörténtének igazolására a felperes részéről nem került sor. A tényállás megállapításához, a jogvita eldöntéséhez szükséges adatok további bizonyítás lefolytatása nélkül is rendelkezésre álltak. A felperes az elsőfokú eljárásban bírósági felhívás ellenére sem igazolta az érvényesíteni kívánt jogot megalapozó tényeket és az ahhoz kapcsolódó jogi érvelést sem.

[89] Az első fokon eljáró bíró elfoglaltság miatti kizárására okot adó körülmény nem merült fel.

[90] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult.

[91] Az átszállítás közlésének kötelezettsége az I. és nem a II. rendű alperest terhelte. Az emberi méltóság megsértésére nem ad alapot, hogy a felperes az átszállítási döntéssel nem ért egyet, ettől az nem lesz visszaélésszerű sem. A felperes keresetéből sem a tények sem az a jogi érvelés nem volt megállapítható, amelyre a felperes a jogsértést alapozta, és hiányzott a jogi és logikai kapcsolat, amely a kártérítést megalapozta volna.

[92] Ezen nem változtat az sem, hogy a felperes az első fokon eljáró bírót személyében támadja, illetve a bizonyítási eljárás megismétlését kívánja elérni, miközben semmilyen érdemi bizonyítékot nem ajánlott fel, szubjektív és téves jogértelmezésére alapítja a keresetet.

A jogi képviselővel (több képviselővel) eljáró felperesnek minden lehetősége megvolt a megalapozott kereset előterjesztésére, a perfelvételi tárgyaláson lehetőséget kapott arra is, hogy azt pontosítsa. Nem sértett jogszabályt az elsőfokú bíróság a felperes személyes meghallgatásának mellőzésével sem.

[93] A keresettel nem függ össze, hogy a felperes más tényállás alapján hozott ítéletekre, a róla készült kockázatértékelésre és az egyéni kezelési utasításra hivatkozik, amelyek a részéről a Bv. tv. 26. § (4) bekezdés *b)* pontja szerint nem is megismerhetők, tehát ahhoz jogszerűen nem juthatott volna hozzá. Az egyéni kezelési utasításról egyik alperes sem állította, hogy normatív szabályozó eszköz.

[94] Az alapjogok olyan ütközése esetén, amikor a felperes élethez való joga (öngyilkossági kísérletének megakadályozása) áll szemben a felperes magánélethez kapcsolódó és egyéb jogaival, minden esetben mérlegelés elvégzése szükséges. A vallásgyakorlás sokféle módja közül pedig a felperesnek nincs mindenre egyszerre módja, mivel kiemelt kockázatú elítélt, a legsúlyosabb bűncselekmények miatt tölti a büntetését. A személyes előadás önmagában nem támasztja alá a keresetet.

[95] A II. rendű alperes nem szegett szabályt a felperes szabad levegőn tartózkodása vonatkozásában, annak biztosítása még az egyéni kezelési utasítás és a házirend függvénye. A „pszichésen destruktív” hatások állandó emlegetése és a felperes személyes előadása sem teszi bizonyítottá a keresetet. A felperes nem önmagában a plexi fallal elválasztás miatt kapott kártérítést a hivatkozott EJEB ügyben, hanem az elválasztás nem kellő indokolása miatt.

[96] A felperes kapcsolattartása vonatkozásában a Bv. tv. 391. § nem sérült, annak (6) bekezdése szerint e vonatkozásban a letartóztatott előéletét és azt a bűncselekményt is figyelembe kell venni, amely miatt ellene a büntetőeljárás van folyamatban. A felperes elítélésére a legsúlyosabb bűncselekmények miatt került sor.

[97] A Bv. tv. felperes által hivatkozott 390. § (1) bekezdés *e)* pontja hatáskört meghatározó jogszabályi rendelkezés, az az átszállítást érintő jogkör jogsértő gyakorlását nem alapozza meg. A jogsértést a felperes nem bizonyította.

[98] A III. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[99] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást maradéktalanul és törvényesen lefolytatta, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést nem követett el, a bizonyított és megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetést levonva utasította el a kereseteket.

[100] A bíró elfoglaltság miatti kizárására okot adó körülmény az elsőfokú eljárásban nem merült fel, az a körülmény, hogy a bíró a felperes jogi érveit nem osztja, illetőleg indítványainak nem ad helyt, nem alapozza meg az elfoglaltsági kifogást.

[101] A felperes a bizonyítási kötelezettségének egyik kereseti pont esetében sem tett eleget. Nem jelölt meg a III. rendű alperes konkrét, egyedi eljárásban/állásfoglalásában egyéni jogsérelmet, csupán általánosságban hivatkozott a jogorvoslathoz való joga és a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmére.

[102] Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül mellőzte a felperes személyes meghallgatását, a per rendelkezésre álló adatait elégségesnek tartva a jogvita kereteinek meghatározásához és a jogvita elbírálásához.

[103] A fél személyes nyilatkozata a Pp. 279. § (1) bekezdésének szabályából következően nem bizonyíték, a személyes nyilatkozat a tényállítás alátámasztására nem elegendő.

[104] A következőket bírói gyakorlat szerint a bíróság a fél személyes meghallgatásáról tehát hivatalból dönt, önmagában a fél indítványa alapján a bíróság nem köteles meghallgatni személyesen a felet, ez csupán lehetőség, annak szükségességéről a bíróság mérlegelési körében dönthet, és mellőzheti azt különösen, ha a meghallgatása a kereset elbírálásához szükségtelen (a Kúria Pfv.20.244/2023/5. számú határozata). A felperes személyes meghallgatásának elmaradása a per érdemi eldöntésére kihatással nem volt (BDT2021. 4384.).

[105] A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog nem minősül a Ptk. 2:42. §-a szerinti személyiségi jognak.

[106] A III. rendű alperesnek nincs olyan kötelezettsége, hogy valónak fogadja el azokat a tényeket, amelyeket a felperes az ügyészséghez címzett és az ügyész eljárását kérő beadványaiban előad és nincs törvényi kötelezettsége arra, hogy elfogadja a kérelmet előterjesztő - így a felperes - jogi álláspontját. Az a körülmény, hogy a III. rendű alperes döntései a felperes számára kedvezőtlenek, polgári jogi következménnyel nem járhat.

[107] Az ügyész akkor követ el mulasztást, ha nem bírálja el a hozzá érkezett kérelmet. A felperes nem jelölte meg, mikor, milyen tárgyú kérelmet adott elő, amely elbírátlanul maradt volna, ezért csak általánosságban állapítható meg, hogy a keresetlevélben felsorolt tárgyakban érkezett valamennyi kérelmet az ügyész legalább egyszer, egyes esetekben többször is elbírálta, illetve legutóbbi kérelmeinek vizsgálata jelenleg is - határidőn belül - folyamatban van. A kérelmek elutasítása minden esetben indokolt és jogorvoslati tájékoztatással ellátott állásfoglalásokkal történt. Az ügyészség részéről tehát nem állapítható meg az eljárási kötelezettség elmulasztása.

[108] A felperes észrevételében azt emelte ki, hogy az I. rendű alperes szándékosan valótlan tartalmú ellenkérelmet terjesztett elő. Erre példaként említette, hogy az I. rendű alperes állításával szemben a villanykapcsolgatásos, alvásmegvonás miatti pszichés károsodást igazságügyi pszichológus szakértő igazolta (2023. január 10.), az ambuláns napló pedig bizonyítja, hogy már 2020. május 29-én panaszt jelzett és orvoshoz fordult vérnyomás és alvásproblémák miatt. Az I. rendű alperes állításával szemben nincs napi fürdési engedélye.

[109] Ismét hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes olyan ellenkérelemért számít fel perköltséget, amely teljesen megegyezik a Fővárosi Törvényszék előtt folyt és megszüntetett perben előterjesztettel, abban az eljárásban pedig már kötelezték perköltség megfizetésére.

[110] Keresetei nem az egyéni kezelési utasítás megváltoztatását célozzák. Az egyéni kezelési utasítás tartalma szándékosan a törvényekkel ellentétes tartalmú. Továbbra is utalt a Győri Ítéltábla Pf.III.20.012/2016/5. és a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.891/2018/12/II. számú ítéleteiben foglaltakra. A személyiségi jogsértés nem lesz legitim attól, hogy az azt megvalósító magatartásokat a bv. intézet egyéni kezelési utasításba foglalja.

[111] Az elkövetett személyiségi jogsértések nem más jogterületre tartoznak, és a felperes az eljárást nem általános jogorvoslati eszközként használja. Jogerős ítéletekkel és az EJEB ítéleteivel megállapított személyiségi jogsértések tényének megállapítását és az alperesek ettől eltiltását kéri kizárólagosan. A jogsértéseket csatolt írásbeli előadása és a dokumentumok, jogerős ítéletek bizonyítják, továbbá az általa indítványozott bizonyítás lefolytatása, a kamerafelvételek beszerzése, a meghallgatni kért tanúk vallomása bizonyította volna.

[112] A II. rendű alperes hivatkozásával szemben a vele szemben előterjesztett kereset vonatkozásában is egyértelműen megjelölte, hogy a II. rendű alperes vezetője mely kötelezettségét sértette meg és ezt milyen tények alapozzák meg. A II. rendű alperes beleegyezése nélkül másik intézetbe szállíttatta azért, hogy embertelen, megalázó fogvatartási

körülmények közé kényszerítse az akkor még előzetes letartóztatásban levő felperest. A perben nem kártérítést, hanem sérelemdíjat igényel. Az infrakamerák, a vallásgyakorlás korlátozása, a szabad levegőn tartózkodással összefüggésben állított jogsértés vonatkozásában megismételte a korábban előadottakat.

[113] Hangúlyozta, hogy a teljes izolációt a Bv. tv. is tiltja és az EJEB is elítélte. Az I. rendű alperes jogtanácsosa is rögzítette egy 2021-es határozatban, hogy felperes esetében az egyszemélyes elhelyezés nem biztonsági indokoltságú.

[114] A III. rendű alperes vonatkozásában azt emelte ki, hogy jogerős ítéletek állapították meg, hogy jogsértő a kimerítéses, ébresztgetéses alvásmegvonás, amelyet az I. rendű alperes vele szemben alkalmaz. Ezt a gyakorlatot ugyanakkor a Fővárosi Főügyészség rendben valónak találja. A fedett menedék biztosításának hiányát is jogsértőnek találta a bíróság korábbi ítéletében, ahogyan a kapcsolattartás vonatkozásában is elmarasztalta az államot az EJEB. Ez azt jelenti, hogy az érdemi és hatékony jogorvoslat nem biztosított. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a zárkájából eltűnt ügyészségi állásfoglalásokat nem szerezte be indítványa ellenére. A felperes ismételten kifejtette, hogy az elsőfokú eljárás nem volt tisztességes.

[115] A fellebbezés alaptalan.

[116] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között gyakorolta. Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt.

[117] A felperes fellebbezésében a tényállás és a bizonyítás hiányosságaira, okszerűtlen következtetésekre hivatkozva kérte az ítélet hatályon kívül helyezését. Ezek azonban nem alapozzák meg a kért döntést, mert a másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat keretében ezeket a hiányosságokat a fellebbviteli perorvoslat átszármaztató hatályából eredően orvosolhatja, az anyagi pervezetés hiányosságait is kiküszöbölheti.

[118] A fellebbezési kérelmek sorrendje a másodfokú bíróságot nem kötötte, ezért a fellebbezési kérelmekben és ellenkérelmekben foglaltakra tekintettel megváltoztatta a fellebbezési kérelmek vizsgálatának sorrendjét a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó 342. § (4) bekezdésének és a 383. § (1) bekezdésének rendelkezésére figyelemmel. Elsődlegesen a hatályon kívül helyezés iránti kérelmet vizsgálta. Ennek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság anyagi pervezetési hibát nem vétett, a bizonyítás kiegészítése nem szükséges, az ítélet hatályon kívül helyezésének nincs helye.

[119] Az érdemi felülbírálat eredménye pedig az, hogy az ítélet a fellebbezéssel érintett körben az irányadó anyagi jognak megfelel, a bizonyítás eredménye nem okszerűtlen, a megállapított tények alapján az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetés nem vonható le. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[120] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, és a fellebbezési ellenkérelemre tekintettel, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés *a)-d)* pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A Pp. főszabálya a kérelemre történő felülbírálat, amely összhangban van a felek rendelkezési jogával, az pedig a fellebbezés tartalmi követelményeinek körében meghatározott. A korlátot nemcsak az képezi, hogy a fellebbező milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozott. A fellebbezésnek a Pp. 371. § rendelkezése szerint határozott kérelmet kell tartalmaznia arra nézve, hogy a határozat kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg, illetve helyezze hatályon kívül.

[121] A perbeli esetben a másodfokú bíróság a fellebbezést annak tartalma, az abban előterjesztett határozott fellebbezési kérelem és az annak alapjául előadott indokok alapján vizsgálhatta. A másodfokú bíróság az érdemi döntésének meghozatalakor teljes egészében felülbírálhatja az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást, ahhoz nincs kötve, az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól függetlenül, önállóan felülmérlegelheti a bizonyítás eredményét, és új tényállást állapíthat meg, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont].

[122] A felperes fellebbezése érdemben azon alapult, hogy állítása szerint az elsőfokú bíróság a perben releváns anyagi és eljárásjogi szabályokat megszegte, az ügyben eljáró bíró elfoglalt volt, az elsőfokú bíróság egyetlen bizonyítási indítványának sem adott helyt, a perfelvételi tárgyaláson való megjelenését nem biztosította, a perfelvételi tárgyalást kifejezett kérése ellenére nem halasztotta el és nem tűzött ki újabb perfelvételi tárgyalást. Érvelt azzal is, hogy az elsőfokú bíróság jogerős törvényszéki, ítéltáblai ítéleteket és az azokban foglalt megállapításokat teljes egészében figyelmen kívül hagyta, holott azok megállapításai jogilag egyértelműen összefüggésbe hozhatók a jelen perben előterjesztett keresetekkel, az azok alapjául előadott jogi érveléssel. A felperes mindezek alapján az elsőfokú bíróság eljárása jogszerűségének, az elsőfokú bíróság által meghozott minden végzésnek, és az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelésének teljes egészében történő felülbírálását kérte.

[123] Az egyes konkrét kereseti pontok tekintetében a villanykapcsolással, a vallásgyakorlással, az infrakamerás megfigyeléssel, a szabad levegőn tartózkodással, a kapcsolattartással, illetve a jogorvoslati jogával kapcsolatban tett előadásokat, érvelése azonban ebben a körben is a személyes megjelenésének biztosítása elmaradására, a bizonyítás lefolytatásának hiányára, illetve a korábbi jogerős ítéletek és az EJEB határozatainak figyelmen kívül hagyására vonatkozott.

[124] A felperes a fellebbezésében lényegében az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését, bizonyítását, illetve bizonyítékértékelő tevékenységét támadta. Az e körben végzett felülbírálattal alapján azonban az volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése megfelelő volt, az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékok értékelésénél okszerűtlenség nem állapítható meg, a bizonyítékértékelő tevékenység az elsőfokú ítéletben leírtak alapján követhető, a keresetek elutasításának indokai az elsőfokú ítéletből egyértelműen megállapíthatóak.

[125] A Pp. 265. § (1) bekezdése szerint a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el. A perbeli esetben az állított személyiségi jogsértések megtörténtének bizonyítása a felperest terhelte. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a jogvita elbírálásához szükséges adatok, bizonyítékok a szükséges körben rendelkezésre álltak, így további bizonyítás lefolytatását szükségtelennek tartotta, a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével pedig azt a következtetést vonta le, hogy a keresetek alaptalanok.

[126] A korábban meghozott jogerős ítéletek a jogi indokolás tekintetében ugyan irányadóak lehetnek, ugyanakkor az egyes ügyek egyedisége, egyéni körülményei okán azok a bíróságot nem kötik. A Pp. 346. § (5) bekezdése szerint az ítélet jogi indokolása tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata), vagy az arra irányuló indítványt elutasította. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontja és a Pp. 346. § (5) bekezdése is rögzíti, hogy a „Kúria közzétett határozata” azt a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatot jelenti, amelyet a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján a Kúria 2012. január 1-je után hozott, és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében is közzétett (a Kúria Pfv.IV.20.919/2023/5. számú ítélete). Nem sorolhatóak

azonban a közzétett határozatok fogalmi körébe a felperes által megjelölt ítéltáblai határozatok, azok az ítéltáblát a jelen ügyben nem kötik, a bennük foglalt jogértelmezésnek pedig nincs jogi kötőereje.

[127] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a jogvita elbírálásánál kiindulópontnak kell tekinteni azt, hogy a felperes az állított jogsértések bekövetkezésének teljes időszakában egyéni kezelési utasítás hatálya alatt állt. A kereseti kérelmek az egyéni kezelési utasítás egyes rendelkezéseit érintették, mégpedig úgy, hogy azok lényegében a korlátozások megváltoztatását, kedvezőbbé tételét célozták.

[128] Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva nem alkalmas más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, véleményezésére, állásfoglalás beszerzésére, valamely szerv intézkedésének kikényszerítésére vagy annak megváltoztatására. Helyesen állapította meg azt is, hogy a fogvatartott őrzésére, magatartási szabályaira, joggyakorlására, a fogva tartás biztonságára alkalmazandó szabályok nem kerülhetők meg azzal, hogy a fogvatartott az általa sérelmesnek tartott intézkedéseket, korlátozásokat személyiségi jogot sértőnek állítva a vele szemben alkalmazott szabályok helytállóságát, jogszerűségét személyiségi jogi alapon kérhesse felülvizsgálni. Az egyéni kezelési utasítás nyilvánvalóan nem tartalmazhat jogszabályokkal ellentétes rendelkezéseket, adott esetben az is vizsgálható, hogy az adott intézkedés szükséges és arányos-e a felperes vonatkozásában fennálló biztonsági szükségességgel. A felperes vonatkozásában a szigorúbb rezsím szabályait a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet rendelkezéseinek megfelelően az egyéni kezelési utasításban részletesen meghatározták. Az kiterjed a felperes vallásgyakorlásának szabályaira, a felperesnél végrehajtandó napi ellenőrzésekre, a kamerák működtetésére, a felperes szabad levegőn tartózkodására és a kapcsolattartás, telefonálás szabályaira. Ez az egyéni kezelési utasítás a perben csatolt iratok között szerepel.

[129] Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes által indítványozott bizonyítás lefolytatásának nincs helye, tekintettel arra, hogy a jogvita eldöntéséhez szükséges adatok további bizonyítás lefolytatása nélkül is rendelkezésre állnak. Ítéletében megindokolta azt is, hogy miért mellőzte a felperes személyes meghallgatását. Az elsőfokú bíróság a jogvita kereteit meghatározottnak tekintette, ezért a felperes személyes meghallgatását nem rendelte el, mivel álláspontja szerint az a jogvita kereteinek meghatározásához, a per eldöntéséhez, illetve a tényállás megállapításához nem volt szükséges. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a perben a jogi képviselőt kötelező. A felperes jogi képviselője a tárgyaláson jelen volt és a perfelvételi nyilatkozatait, jog- és tényállításait a szükséges körben megtette, ezért a felperes személyes meghallgatása nem volt szükséges. E körben az elsőfokú bíróság részéről eljárási jogszabálysértés nem állapítható meg, az elsőfokú bíróság mérlegelése okszerűtlennek nem tekinthető.

[130] Személyiségi jogsértést az indokolatlan és aránytalan intézkedés valósíthat meg. A jogsértőnek állított intézkedés tényét a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kell bizonyítania. A felperes a személyiségi jogát sértő magatartásként nem önmagában a kifogásolt cselekményeket jelölte meg, de azokat összekötötte azzal, hogy azok megvalósítására a vele szembeni retorzióként, pszichésen destruktív hatások elérése érdekében került sor. Ennek tényét az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján nem találta megállapíthatónak. A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a másodfokú eljárásban a mérlegelési szabadság korlátozott. A másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét csak akkor mérlegelheti felül, ha az okszerűtlen volt. Ez akkor állapítható meg, ha a tényállás iratellenes, hiányos vagy logikai ellentmondásokat tartalmaz, továbbá, ha a bizonyítékokból csak a fellebbezéssel támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni.

Nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna.

[131] Az egyes állított személyiségi jogot sértő magatartások vonatkozásában az ítéltábla az elsőfokú ítélet indoklásában foglaltakkal mindenben egyetért, ezekre az indokokra visszautal. A felperes az egyenlő bánásmód megsértése, az átszállítása (II. rendű alperes), a teljes izolációja, a kilátásgátló alkalmazása vonatkozásában a fellebbezésében indoklást nem adott elő, ennek hiányában a fellebbezés e körben érdemben nem volt elbírállható. Önmagában az a nyilatkozat, hogy személyes meghallgatása esetén az érvényesíteni kívánt jogot és a megfelelő jogi érvelést elő tudta volna adni, a fellebbezést érdemben nem teszi megalapozottá. Ezt egyébként a felperes a fellebbezésében sem tette meg, ami az elsőfokú ítélet ebben a körben való felülbírálatát már emiatt sem tette lehetővé.

[132] A felperes fellebbezése eredménytelen, ezért a felperes a fellebbezési eljárásban is pervesztes. A Fővárosi Ítéltábla a felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. és II. rendű alperes részére a képviseletük ellátásával összefüggésben felmerült másodfokú perköltség megfizetésére. A jogtanácsosi munkadíj összegét a Pp. 81. § (1), (2) és (5) bekezdése, valamint az Ükr. 3. § (2) és (5) és (6) bekezdése alapján, a felszámítottal egyezően állapította meg. A III. rendű alperes másodfokú perköltséget nem igényelt, így az arról való döntéshozatalt az ítéltábla mellőzte.

[133] A felperes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és a 46. § (1) bekezdése alapján számított - fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Budapest, 2024. március 28.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Örkényi László s.k.
bíró